

Arabian Nights

© traducere - editura MondoRo – www.grammar.ro

Povești din seria 1001 nopți

SULTANUL ȘI JURĂMÂNTULUI SAU
POVEȘTEA NEGUSTORULUI ȘI A DJINULUI
POVEȘTEA CELOR CINCI DOAMNE DIN BAGDAD
POVEȘTEA CELOR TREI SURORI
POVEȘTEA LUI ALADDIN ȘI A LAMPILII FERMECATE
POVEȘTEA LUI ALI BABA ȘI A CELOR 40 DE HOTI UCIȘI DE O SCLAVA

SULTANUL ȘI JURĂMÂNTUL SĂU

În istoriile sultanilor din stirpea lui Sassan¹ sta scris ca pe vremuri traia pe lume un rege vestit, iubit de supușii sai pentru înțelepciunea și prevederea lui și temut de dușmani, pentru curajul de care dădea dovada în lupte, dar și pentru oastea necruțătoare și disciplinată pe care o conducea. Regele acesta avea doi fii, dintre care cel mai mare se numea Șahriar, iar mezinul Șahzenan, care erau la fel de buni și de demni de laude ca și părintele lor.

Când, după o domnie îndelungată și plină de glorie, regele se stinse din viață, fiul sau cel mare urcă pe tron și conduse țara în locul lui. Cu toate acestea, fratele său, Șahzenan, nu era deloc invidios și nu trecu mult ca cei doi frați au ajuns să se ia la întrecere în tot ce putea să aducă bucuria și fericirea celuilalt. Șahzenan făcea tot ce îi stătea în puteri pentru a-și arăta dragostea și loialitatea, în timp ce noul sultan își acoperea fratele cu toate onorurile posibile, astfel încât acesta să aibă parte, pe cât posibil, de puterea și de bogăția de care se bucura el, ca sultan, și îi darui chiar regatul Tartariei Mari. Când afla acest lucru, Șahzenan nu mai stată pe gânduri și porni să-și ia în stăpânire domeniul daruit și se instală la Samarcand, capitala regatului.

După ce răsădă astfel despartit timp de zece ani, Șahriar își dorea atât de mult să-și vadă fratele încât îl trimise pe marele vizir² cu o suită mare, cu misiunea de a-l invita să îl viziteze la Curte.

Imediat ce afla că vizirul se apropia de capitala sa, Șahzenan îi ieși în întâmpinare, împreună cu toți sfetnicii săi, îmbracați de gala, și se interesa despre sănătatea fratelui său, sultanul. După ce îi potoli curiozitatea plină de dragoste, vizirul îi spuse care era scopul venirii sale. Șahzenan, care era foarte impresionat de bunătatea fratelui său și de amintirile pe care le retraia cu această ocazie, îi adresă vizirului următoarele cuvinte:

— Preaintelept vizir, fratele meu, sultanul, îmi face o mare onoare. Nu este cu putință ca dorința sa de a mă vedea să o depășească pe a mea de a-l avea din nou în fața ochilor. Ai ajuns aici într-un moment fericit. În regatul meu domnește pacea și, în zece zile, voi fi gata să pornesc la drum cu tine. Între timp, așază-ți, rogu-te, corturile chiar în locul acesta, iar eu voi da porunca să vă fie aduse, ție și întregii tale suite, toate mâncărurile și bauturile pe care le poftiți.

După zece zile, toate pregătirile erau făcute, iar Șahzenan își lua răsăd-bun cu multa dragoste de la regina, soata sa. Apoi, insolit de sfetnicii pe care dorise să-i ia cu el, parasi Samarcandul în prag de seară, așezându-și tabara lângă cea a emisarului fratelui său, astfel încât să poată porni la drum chiar în zorii dimineții următoare. Cu toate acestea, dorind să-și mai vadă

¹ Dinastia Sassanizilor a domnit în Persia între anul 226 până la cucerirea Persiei de către arabi, în anul 651.

² Vizir (vezir) – dregitor, respectiv ministrul însărcinat cu cele mai importante chestiuni de stat – *D'Herbelot, Biblioteque Orientale* (Biblioteca orientald)

inca o data regina, pe care o iubea din adâncul sufletului, se intoarse la palat in secret și se duse direct in iatacul ei. Acolo, spre marea sa durere, o gasi pe aceasta in compania unui sclav pe care, in mod clar, aceasta il iubea mai mult decât pe el. Cedând primului impuls de indignare, nefericitul Șah își scoase iataganul de la brâu și, cu o lovitura rapidă, le curma viața amândurora.

Apoi, se strecura din oraș in la fel de mare taină precum venise și se intoarse in cortul sau. Nu sufla nicio vorbulita despre ceea ce se întâmplase. În zori, dadu porunca sa se strângă corturile, iar intregul alai o porni la drum, in zvon de surle și trâmbite. Toti erau plini de bucurie, cu exceptia regelui, care nu se putea gândi la nimic altceva decât la regina sa și care, pe tot parcursul calatoriei, avu inima umbrita de cea mai neagra suferinta și tristete.

Când se apropiara de capitala Persiei, il vazura in departare pe sultanul Sahriar și intreaga sa Curte, care le ieșirera in întâmpinare. Imediat ce se întâlnira, cei doi frati coborâra din șa și se imbrățișara cu caldura, iar, dupa o mie de complimente și de declaratii de admiratie, cei doi incalecara din nou și intrara in oraș in uralele multimei. Sultanul il conduse pe fratele sau, regele, la un palat care fusese pregatit in onoarea lui. Acest palat era legat printr-o gradina de cel al sultanului și era chiar mai mare decât acesta, având in vedere ca era locul unde se tineau toate petrecherile și ospetele splendide de la Curte.

Sahriar il lasa pe regele Tartariei sa-și reimprospateze fortele dupa calatorie, făcând o baie și schimbându-și straietele; insa imediat dupa aceea, veni din nou la el. Fratii se așezara amândoi pe o canapea și statura de vorba până la ora cinei. Dupa aceasta lungs despartire, pareau uniti mai mult de dragostea pe care și-o purtau decât de legatura de sânge. Luara masa impreuna, dupa care își continuara discutia până ce Sahriar, observând ora inaintata, se retrase, lasându-și fratele sa se odihneasca.

Nefericitul Sahzenan se intoarse pe canapeaua sa, insa, daca in prezenta sultanului uitase pentru un timp de problemele sale, acum durerea i se intoarse in sufletul cu forte indoite. În minte i se derulau din nou toate detaliile mortii reginei, făcându-l sa nu poata dormi și intiparindu-i pe chip o expresie atât de indurerata încât, a doua zi, sultanul nu avu cum sa nu o observe. Acesta facu tot ce-i statea in putere pentru a-și arata dragostea pe care i-o purta și incerca sa-i distraga atentia cu cele mai splendide amuzamente, dar chiar și cele mai vesele petrecheri nu faceau altceva decât sa adânceasca tristetea lui Sahzenan.

Într-o dimineata, când Sahriar daduse porunca sa se organizeze o vânatoare mareata la două zile distanta de capitala, Sahzenan ii ceru permisiunea sa ramâna in palatul sau, din cauza unei boli ușoare. Dorind sa-i faca pe plac, sultanul fu de acord, insa el pleca impreuna cu toti curtenii sai, pentru a participa la vânatoare.

Imediat ce ramasese singur, regele Tartariei se inchise in iatacul sau și se lasa in voia durerii sale. Dar, pe când statea astfel, plângând in fata ferestrei deschise, privind catre minunata gradina a palatului, o vazu pe sultana, preaiubita soala a fratelui sau, întâlnindu-se pe o alee cu un barbat cu care purta o discutie extrem de afectuoasa. Vazând aceste lucruri, Sahzenan se decis sa nu se mai consume intr-atât din cauza unei nenorociri care se abatea și asupra altor soli, nu doar asupra lui. Astfel, dadu porunca sa ii fie adusa masa și mânca din toate cu o pofta mai mare decât avea inainte de a pleca din Samarcand. Mai mult, cât statu la masa se bucura și de un concert pe cinste.

A doua zi, pe seara, când Sahriar se intoarse de la vânatoare, acesta observa cu incântare schimbarea fratelui sau. Îl implora sa-i spuna de ce fusese atât de trist, dar și de ce era atât de vesel acum. Dându-și seama ca era dator sa sa se supuna suveranului sau, regele Tartariei i-a povestit totul despre necredinta soatei sale și despre pedeapsa aspra pe care i-o administrase. Auzind acestea, Sahriar se declara total de acord cu modul in care se purtase fratele sau.

— Recunosc cu mâna pe inima, a zis acesta, ca, daca aș fi fost in locul tau, nu m-aș fi multumit doar cu atât. Setea de razbunare nu mi-ar fi fost potolita luând viața unei singure femei, ci aș fi sacrificat alte o mie. Mai mult ca sigur, ceea ce ti s-a întâmplat tie e cum nu se poate mai neobișnuit. Dar, gândindu-ma ca Domnul s-a indurat sa-ti permita sa te simți

mulțumit – sentiment care, sunt convins, e la fel de îndreptățit ca durerea care ți-a sfâșiat inima – te rog din toată inima să-mi povestești și cum ai ajuns să te înveselești.

Șahzenan nu voia cu nici un chip să povestească lucrurile pe care le văzuse, însă, într-un final, cedă în fața poruncilor impunătoare și a rugămintelor fratelui său, astfel că îi povestește totul despre infidelitatea reginei sale.

În fața acestor vești total neașteptate, furia și durerea lui Șahriar fură devastatoare. Insulte și indignarea sa le depășiră cu mult pe ale fratelui său.

Nu numai că o osândi la moarte pe nefericita lui consoartă, ci jură solemn că, imediat după plecarea fratelui său, avea să-și ia câte o mireasă nouă în fiecare noapte, care să fie sugrumată a doua zi, în zori. Curând după aceea, Șahzenan avu parte de o întrevvedere solemnă de rămas-bun și plecă spre regatul său, încărcat cu daruri care mai de care mai magnifice.

După plecarea lui Șahzenan, sultanul începu să-și pună în aplicare jurământul său macabru. În fiecare seară, se cununa cu fiica vreunuia dintre supușii săi, după care, a doua zi dimineață, dădea ordin ca respectiva să fie executată. Cel care trebuia să ducă la îndeplinire aceste porunci ale sultanului era marele vizir și, oricât de revoltătoare i se păreau, acesta era obligat să le execute, dacă ținea la propria viață. În timp, vestea despre aceste cruzimi fără precedent se răspândi, umplând capitala de panică și consternare. În locul laudelor și binecuvântărilor pe care le adresaseră până atunci la adresa suveranului lor, oamenii începură să rostească tot felul de blesteme la adresa lui.

Marele vizir avea două fiice, dintre care cea mare se numea Șeherezada, iar mezina Dinarzade. Șeherezada era o fată deosebit de curajoasă. Citise mult și avea o memorie foarte bună, astfel încât nu uita niciodată un lucru pe care-l auzise. Iar frumusețea ei nu era egalată decât de caracterul ei virtuos. Vizirul o iubea ca pe ochii din cap.

Într-o bună zi, pe când stăteau de vorbă, fata îi ceru, spre uluirea totală a părintelui ei, să aibă onoarea de a deveni mireasa sultanului. La auzul unei asemenea idei, marele vizir fu de-a dreptul îngrozit, și încercă din răspuț să o facă să se răzgândească, subliniind că favoarea pe care ea și-o dorea era anulată de îngrozitoarea pedeapsă care îi urma. Cu toate acestea, Șeherezada insista cu ideea ei, spunându-i tatălui ei că avea un plan care – credea ea – avea să pună capăt îngrozitoarelor cruzimi ale sultanului.

— Știi foarte bine ce pericol mă păzește, tată, i-a spus, dar asta nu mă abate de la scopul meu. Dacă mor, sfârșitul meu va fi unul măreț; dacă reușesc, succesul meu va însemna un serviciu foarte mare pentru popor și pentru țara mea.

Cu toate acestea, marele vizir nu voia nici în ruptul capului să-și lase fiica mult-iubită să se lanseze într-o misiune atât de periculoasă și încercă să îi schimbe hotărârea spunându-i următoarea poveste:

MĂGARUL, BOUL ȘI GOSPODARUL

A fost odată un negustor putred de bogat